

Deze bundel werd feestelijk mogelijk gemaakt door een *gewappiekorte* werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds en dient om de netwerkersgestrengheid goed uit de verf te laten komen het best in combinatie met *De Eeuwige Ontgroening* te worden gelezen, een filosofisch-literair werk dat in November 2023 bij de Kaneelfabriek verscheen.

Waarschuwing: deze bundel bevat *holodialect*

Eerste druk © december 2023 Stichting De Kaneelfabriek
Brabantsehoek 10, 5071 NM Udenhout
Alles gekoppiekrauwrecht door M.H.H. Benders in occulte
samenspraak met de Eftelingpapegaai.

Voorwoord

Het lijkt vaak zo: alleen dichters houden van de wereld, de wereld houdt niet van haar dichters. Toch zijn dichters de trouwste kinderen van de stof. Desalniettemin was hun lot meestal armoede, onderdrukking, vernedering, schaamte, spot en vervloeking. Alleen de uitzonderlijk gelukkigen en de roekelozen werden geboren met een gouden bloem tussen hun tanden. Maar al vanaf het begin der geschiedenis sloegen de van doornen gevlochten vleugels van haat hen; ze werden gekroond met gloeiende ijzeren hoepels, bijna tot op onze dagen. De verbannen Qu Yuan, “aangekomen aan de rand van de rivier, dwaalde over de moerassige oevers met verstrooid haar, zijn pijn bezingend. Zijn schoonheid vernietigd, zijn vorm uitgeteerd... Vervolgens nam hij een steen in zijn armen, wierp zich in de Miluo-rivier en stierf.” En wat schreef Pablo Neruda onlangs over een 21-jarige Zuid-Amerikaanse dichter? “Hij ging naar de bergen om zijn eigen revolutie in eenzaamheid uit te voeren. Twee maanden later vond de meedogenloze politie van zijn land hem. Midden in een tropische rivier zat hij hongerig en in lompen in een roeiboort. Hij had geen wapen, toch doorzeefden ze hem met machinegeweervuur. Ze schoten op hem, zelfs toen de rivier al zijn lijk meevoerde.” Men zegt dat in de middeleeuwen dichters hun dichtbundels moesten opeten voordat de Inquisitie hen naar de brandstapel stuurde. En moet ik Nerval noemen, die zichzelf ophing aan een ijzeren hek, García Lorca, die werd neergeschoten, Miklós Radnóti, die doodgeslagen werd, of Attila József, die verscheurd werd door treinwielen? Moet ik spreken over Dante, de balling, en Ovidius? En de anderen? Toch doet de dichter niets anders dan vuurlelies planten in het hart van het bestaan. Hij verhaalt de wereld en wil de wereld veranderen. Hij is de gezant van de goedheid. De zanger van het leven en de metgezel van de dood. Hij zingt totdat de aarde zijn mond stopt. En hij verlangt meer naar vrijheid en liefde dan wie dan ook.

Ferenc Juhász, Boedapest, 31 maart 1967.

Hoorwoorden:

Neem Eigen Bagage Mee

Vanaf de poorten van de onderwereld
tot het centrale plein worstelde ik met mijn koffer,
die mijn arm bijna uit zijn kom rukte; erin zat
de toegestane twintig kilo aardse prullaria.

Hier zweefde een geest dichterbij naar me toe,
zich onderscheidend van de rest. Mijn vader,
op 88-jarige leeftijd. Hij vroeg naar mijn moeder,
die met een verstart larvengezicht en in
haar nachtjapon als gerookte damp snel
naar ons toe kringelde:

“Wie is deze opgemaakte, dikke oude vrouw?”

“Natuurlijk, jij weet niets,” zei ik. “Dit is niet zij,
dit is alleen de hersentumor...”

Zwarte kraaien zwierden rond mijn hoofd als as,
de rook prikte in mijn ogen, en het voelde pijnlijk aan
dat ik ouder ben - de wereld staat op zijn kop! - dan
mijn eigen vader.

“Op de een of andere manier leidt alles wat leeft hierheen,”
zei ik uiteindelijk, en zette de koffer neer op de strakke korst
van een borrelende pek, “en hoewel ze ons hier net zo goed
in het vuur draaien als daarboven, heeft de familie elkaar
tenminste gevonden.”

De term “Aa” of “Ah” is een oud Germaans woord voor water of stroom. Het is een gangbare naam voor rivieren en waterlichamen in gebieden waar Germaanse talen werden of worden gesproken, zoals Nederland en Duitsland. Het is interessant om op te merken dat het woord in het moderne Duits is geëvolueerd naar “Wasser” en in het Nederlands naar “water”. Echter, in plaatsnamen blijven deze oude termen vaak behouden, vandaar dat je rivieren met namen als “Aa” ziet in Nederland en omliggende regio’s.

Ik werd geboren aan de Aa, in Helmond.

Aa

Voor er al waag in je benen zat.
Voor alles je begon tegenklassen.
Troje over het weiland schalde
en je daar lag, in je afpogode kistjes.
Ze heugt het zich.
Dublin in een regenstorm.
We zitten in het lange rusteloze gras in de zomer.
I'd kill a dragon for you, I'll die
But I will rise
And I will return
The Phoenix from the flame

Of je zin het.
Of je je afgekote zin het.
De velden verstenen met haar stem.
AAAAAAAAAA you should have left the light on.
Haar stem is mooier in de lucht
Haar stem is mooier in de lucht
die op de drafbaan in Landgraaf stalt
haar gehoefde, rechtgerichte stem die schuilt
in onze eigen Durchlässigkeit.

Uit het bloed van de gorgoon Medusa
sprong het bliksempaard Pegasus.

AAAAAAAAAA you should have left the light on.
AAAAAAAAAA you should have left the light on.